

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Ursache Petru,

judcători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Coptu Sergiu în numele inculpatului Rassadin Mihai împotriva sentinței Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013 în cauza penală privindu-l pe

Rassadin Mihai Iurie, născut la 11 martie 1993, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. N. Dimo 23, ap. 3; termenul de examinare a cauzei fiind:

- în prima instanță din 28.06.2012 pînă la 26.04.2013;
- în instanța de apel din 21.05.2013 pînă la 12.06.2013;
- în instanța de recurs din 23.10.2013 pînă la 15.01.2014,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 aprilie 2013, în privința lui Rassadin Mihai a fost încetat procesul penal pe art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

Rassadin Mihai a fost condamnat:

- în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal la 3 ani închisoare, fără amendă;
- în baza art. 208 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1), (4) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor numite și a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 octombrie 2012, pedeapsa definitivă lui Rassadin Mihai i-a fost stabilită de 5 ani închisoare, fără amendă.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numite i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

2. În fapt, prima instanță a reținut, că Rassadin Mihai la 21 octombrie 2011, orele 17⁴⁰, împreună cu alte persoane, aflându-se pe bd. Moscovei 12/2, mun. Chișinău, l-a determinat pe minorul Tverdostup Cristian, 01.11.1993 a.n., astfel organizînd pătrunderea în automobilul de model „Volvo 40”, cu n/î C LG 854, de unde, prin înțelegere prealabilă și comun acord au sustras deschis o geantă în care se afla un portmoneu cu bani în sumă de 400 dolari SUA, ceea ce constituie conform BNM - 4679,92 lei, 890 lei, buletin de identitate, carte de asigurare pe automobil, permisul de conducere și cartele de discount, cheile de la apartament și de la serviciu – bunuri în valoare totală de 11179,92 lei, prin ce a cauzat părții vătămate Piguleac Lilea o daună materială considerabilă.

Tot el, Rassadin Mihai, în perioada de timp 08 octombrie 2011, aproximativ la orele 17⁰⁰, l-a determinat pe minorul Tverdostup Cristian, 1993 a.n., astfel organizând pătrunderea în automobilul de model „BMW 530 i”, cu n/î C OR 299, de unde prin înțelegere prealabilă și comun acord au sustras bani și alte bunuri în valoare totală de 1800 lei, prin ce a cauzat părții vătămate Beznos Denis o daună materială considerabilă.

În drept, acțiunile lui Rassadin Mihai au fost încadrate în prevederile art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – furtul, adică sustragerea ascunsă a bunurilor altei persoane prin pătrundere cu cauzarea daunelor în proporții considerabile; în prevederile art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal – jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane prin pătrundere cu cauzarea daunelor în proporții considerabile și în baza art. 208 alin. (1) Cod penal – atragerea minorilor la activitatea criminală, săvârșite de o persoană care a atins vârsta de 18 ani.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procuror și avocatul Coptu Sergiu în numele inculpatului Rassadin Mihai.

3.1. Procurorul în apelul declarat a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Rassadin Mihai să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, motivînd că instanța de judecată n-a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, adică nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de inculpatul Rassadin Mihai, faptul că el a săvârșit și o infracțiune gravă, vina nu a recunoscut-o integral, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, nu a reparat personal prejudiciul cauzat prin infracțiune, care a fost recuperat de către complicele său; de personalitatea inculpatului, și anume că acesta pe calea corijării nu s-a pus și activitatea infracțională a devenit pentru el o îndeletnicire, or inculpatul la moment nu este implicat în vre-o activitate stabilă și utilă societății.

3.2. Avocatul Coptu Sergiu în apelul declarat a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Rassadin Mihai să fie achitat pe art. 208 alin. (1) Cod penal și a-i reduce pedeapsa cu închisoarea și termenul de probă stabilit de instanța de fond. A criticat sentința pentru netemeinicia sa în ce privește condamnarea în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, considerînd că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele acestei componente de infracțiune. Rassadin Mihai nu a cunoscut despre minoratul lui Tverdostup Cristian, fapt rezultat din declarațiile martorilor Miron Andrei și Tănăsescu Alexandru. La stabilirea pedepsei lui Rassadin Mihail instanța de judecată urma să țină cont de personalitatea acestuia, care la momentul comiterii jafului, nu era cunoscut cu antecedente penale, de recunoașterea parțială a vinei, de restituirea integrală a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, de căința sinceră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013 a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Coptu Sergiu în numele inculpatului Rassadin Mihai.

A fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 aprilie 2013 și pronunțată o nouă hotărâre prin care Rassadin Mihai a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal și art. 208 alin. (1) Cod penal, iar în temeiul art. 84 alin. (1), (4) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor numite și a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 octombrie 2012,

pedeapsa definitivă lui Rassadin Mihai i-a fost stabilită de 3 ani și 6 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

4.1. Instanța și-a motivat soluția prin aceea, că sentința nu este motivată, în partea aplicării art. 90 Cod penal, or cerințele legale enunțate mai sus nu se întrunesc în partea descriptivă a hotărîrii contestate de acuzare.

Reținerea în favoarea inculpatului a întoarcerii pagubei, vârstei fragede, recunoașterea vinei, căința sinceră și promiterea că nu va comite infracțiuni pe viitor, nu constituie un criteriu de apreciere a conduitei bune, ci reprezintă doar un element care trebuie coroborat cu altele (gravitatea faptelor, motivul, prezența/lipsa antecedentelor penale cât și a circumstanțelor ce atenuază sau agravează răspunderea, condițiile de viață) și nu se poate trage automat concluzia aplicării prevederilor art. 90 CP. Mai mult, inculpatul Rassadin Mihai nu a recunoscut vina integral, doar parțial pe episodul de jaf, nu s-a pus pe calea corijării comițînd după săvîrșirea acestor infracțiuni o altă infracțiune intenționată similară.

5. Hotărîrile nominalizate sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Coptu Sergiu în numele inculpatului Rassadin Mihai, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu achitarea lui Rassadin Mihai pe art. 208 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și a exclude aplicarea pedepsei pentru concurs de infracțiuni conform art. 84 Cod penal, precum a reduce corespunzător pedeapsa cu închisoare și termenul de probă stabilit de prima instanță, invocînd că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu au fost întrunite elementele infracțiunii și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- decizia instanței de apel și parțial sentința sunt ilegale, neîntemeiate și pasibile de a fi casate în partea ce ține de recunoașterea lui Rassadin Mihai vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 208 alin.(1) Cod penal și în partea aplicării pedepsei pentru concursul de infracțiuni;

- sentința instanței de fond și decizia instanței de apel cu privire la existența în acțiunile inculpatului Rassadin Mihai a componentei de infracțiune - atragerea minorului la activitatea criminală, este neîntemeiată, iar concluziile acestora sînt lipsite de suport juridic și în privința inculpatului Rassadin Mihai și este necesar a-l achita pe acesta, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate;

- instanțele de judecată în mod incorect au apreciat critic declarațiile lui Rassadin Mihai și au menționat că prin aceste declarații el intenționează să se eschiveze de răspunderea penală, deoarece declarațiile inculpatului în viziunea apărării coroborează cu celelalte mijloace de probă administrate în cadrul cercetării judecătorești, și aceste declarații nu constituie prin sine o eschivare de la răspunderea penală. Declarații similare au dat atît în cadrul ședinței de judecată în calitate de martori cet. Miron și Tănăsescu și prin aceste declarații au fost confirmate declarațiile inculpatului, în special la compartimentul neatragerii și nedeterminării la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 208 alin. (1) Cod penal;

- instanțele de judecată în viziunea apărării urmau să aprecieze critic declarațiile martorului Tverdostup Cristian depuse în cadrul urmăririi penale la anumite compartimente, deoarece ele nu corespund și nu coroborează cu materialele și probatoriul din dosarul penal. Instanța de apel nu s-a expus asupra motivului legat de

aprecierea incorectă a probelor de către prima instanță, motiv expus de către partea apărării în apelul său;

- instanța de apel nu s-a expus în privința motivelor invocate de apărător în apelul său, în special în privința argumentului și motivului că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele componenței de infracțiune prevăzute de art. 208 alin. (1) Cod penal;

- instanțele de judecată la examinarea cauzei penale nu au ținut cont de faptul că martorul Tverdostup Cristian nu a indicat concret cum Rassadin Mihai și prin ce anume acțiuni l-a atras pe acesta să comită infracțiuni, când din cuvintele lui Rassadin Mihai confirmate prin declarațiile lui Tănăsescu A., reiese că inițiatorul comiterii infracțiunii de jaf și de furt a fost anume cet. Tverdostup Cristian, care avea nevoie de bani și și-a însușit sie majoritatea sumei de bani obținută în urma comiterii jafului de la cet. Piguleac L. și furtului de la cet. Beznos D.;

- concluziile instanței de apel la compartimentul pedepsei penale aplicate lui Rassadin Mihai sînt neîntemeiate și ilegale în viziunea apărării, deoarece instanța de judecată urma să țină cont de personalitatea inculpatului, care este anterior nejudecat, a recunoscut parțial vina, a restituit integral prejudiciul material cauzat prin infracțiune, a promis că se căiește sincer în cele comise și nu va mai comite infracțiuni. Instanța de judecată trebuia să țină cont de circumstanțele atenuante existente, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului. Faptul că inculpatul nu a recunoscut epizodul de atragere a minorului la activitatea criminală nu poate constitui drept temei pentru a concluziona faptul că inculpatul nu s-a corectat;

- instanța de apel predispus a acceptat concluziile instanței de fond care la rîndul său a preluat concluziile părții acuzării cu privire la vinovăția inculpatului Rassadin Mihai în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 208 alin. (1) Cod penal, fără a da o analiză și apreciere detaliată și minuțioasă fiecărei circumstanțe de fapt și de drept, și astfel, a pus la baza deciziei sale probele, care nu au fost obiectul cercetării judecătorești în ședința instanței de apel cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și contradictorialității;

- instanța de apel trebuia să se pronunțe, din care motiv acceptă unele probe și din care motiv le exclude pe altele. Instanța de apel însă, respingînd argumentele părții apărării cu privire la lipsa elementelor infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului, nu a dat careva motivare juridică la acest capitol, precum și la altele;

- instanța de apel nu a examinat probele, care au fost puse de către instanța de apel la baza concluziilor sale de vinovăție și acest fapt constituie o încălcare a prevederilor art. 6 par. 1 a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a art. 419 CPP, care prevăd că pentru a rejudeca cauza penală, instanța de apel urmează să desfășoare ședința potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzei penale în primă instanță, aceasta fiind investită cu examinarea cauzei penale atît în fapt cît și în drept și să evalueze complet probele vinovăției sau nevinovăției inculpatului și nu este posibil fără o examinare nemijlocită a probelor administrate, atît de partea acuzării cît și de partea apărării, să pronunțe o sentință de condamnare. Reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată consider că instanța de apel nu a respectat aceste prevederi legale;

- instanța de apel unilateral a făcut trimiteri la unele probe din dosar, concluzionînd că acestea confirmă vina inculpatului Rassadin Mihai în comiterea infracțiunii prevăzute de 208 alin.(1) CP de către partea acuzării, fără a verifica probele acumulate la urmărirea

penală și în ședințele de judecată, prin citirea lor în ședința de judecată, și consemnarea lor în procesul verbal, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probe cercetate de către prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul verbal al ședinței de judecată;

- hotărîrea instanței de apel în prezenta cauză este ilegală, deoarece e bazată în exclusivitate pe argumentele părții acuzării expuse în sentința instanței de fond și în actul de învinuire, care nu au fost examinate minuțios în instanța de apel;

- versiunea și poziția părții apărării cu privire la lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 208 alin. (1) CP, nu este combătută cu probe pertinente și concludente ce i-ar dovedi vinovăția, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată în mod exclusiv, ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

6. Verificînd argumentele invocate în recursul declarat în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil reieșind din următoarele considerente.

Colegiul penal remarcă că în sentință și decizie greșit a fost indicat numele inculpatului „Mihail”, pe cînd corect este „Mihai”, reieșind din Extrasul din Registrul de Stat al Populației (vol. I, f.d. 49).

Instanța de recurs verifică legalitatea hotărîrilor atacate în limitele motivelor invocate de recurent.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului declarat în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat de către avocatul Coptu Sergiu, rezultă că aceasta critică hotărîrile sub aspectul temeiurilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală în partea condamnării lui Rassadin Mihai în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, însă Colegiul penal constată că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea în speța dată.

Astfel, instanțele de judecată au examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, făcînd o apreciere probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, just încadrînd acțiunile lui Rassadin Mihai în baza art. 208 alin. (1) Cod penal – atragerea minorilor la activitatea criminală, săvîrșite de o persoană care a atins vîrsta de 18 ani.

Pe parcursul urmăririi penale cît și în cadrul cercetării judecătorești au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind obținute în condițiile legii.

Instanța de recurs, în special menționează că, argumentele recurentului, precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 208 alin. (1) Cod penal și că instanțele nu au indicat concret cum și prin ce acțiuni Rassadin Mihai l-a atras pe minorul Tverdostup Cristian să comită infracțiuni, - sunt argumente declarative și inadmisibile, deoarece probele examinate în cauza dată și puse de către instanțele de judecată la baza hotărîrilor de condamnare a lui Rassadin Mihai dovedesc vinovăția acestuia pe deplin și anume:

- declarațiile inculpatului în calitate de bănuț și învinuit, unde acesta a declarat că în momentul comiterii împreună a infracțiunilor de sustragere a averii proprietarului cunoștea că Tverdostup Cristian avea vârsta de 17 ani;

- declarațiile martorului Miron Andrei, care a declarat, că deoarece aveau nevoie de bani pentru cazino, anume Rassadin Mihai a dat ideea să vadă dacă în automobilul „BMW 5” sunt careva bunuri, din care considerent Tverdostup Cristian și Rassadin Mihai au spart geamul automobilului și când s-au întors aveau 1000 de lei la ei;

- declarațiile lui Tverdostup Cristian și Tănăsescu Alexandru din cadrul urmării penale, care au declarat, că Tverdostup Cristian și Rassadin Mihai aveau nevoie de bani, de aceea Rassadin Mihai a dat ideea să jefuiască vreo doamnă, care venise la grădiniță după copil, astfel Tverdostup Cristian a deschis ușa de la pasager a automobilului „Volvo s40” și a sustras geanta părții vătămăte Piguleac Lilia.

Instanțele de judecată just au considerat veridice, pertinente, concludente și utile declarațiile făcute de către inculpat în calitate de bănuț și învinuit și a martorilor Tverdostup Cristian și Tănăsescu Alexandru din cadrul urmării penale, deoarece ele coroborează și se completează cu ansamblul de probe.

Atragerea victimei la activitatea criminală reprezintă influențarea neconcretizată asupra acesteia, prin manipularea psihologică a victimei, când i se inoculează în conștiință modul criminal de viață sau când se întreprinde o racolare a acesteia într-un grup criminal.

De aceea, sub influența lui Rassadin Mihai, Tverdostup Cristian, care era minor și se caracteriza prin vulnerabilitate sporită, a absorbit și repetat informația și actele de conduită ale inculpatului care, din punct de vedere al normelor penale și etice, nu sunt acceptate de societate și duc la formare incorectă a personalității minorului.

Nu poate fi acceptat nici argumentul recurentului, precum că sentința de condamnare nu poate fi bazată pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmării penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată în prima instanță rezultă, că instanța a audiat toți martorii, declarațiile cărora le-a pus la baza sentinței de condamnare în privința lui Rassadin Mihai (Tverdostup Cristian, Tănăsescu Alexandru și Miron Andrei), iar instanța de apel, conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal (vol. II, f.d. 173-174).

Mai mult, motivul recurentului, precum că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar și incorect l-a condamnat pe Rassadin Mihai, ține de starea de fapt și nu este prevăzut ca temei pentru recurs în art. 427 Cod de procedură penală. O nouă reapreciere a probelor nu poate fi efectuată de instanța de recurs, deoarece în recurs se verifică numai chestiunile de drept.

La stabilirea pedepsei inculpatului Rassadin Mihai, instanța de apel just a considerat, că sentința primei instanțe nu este motivată în partea aplicării art. 90 Cod penal, iar cuantumul pedepsei definitive, obținută în urma concursului de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, stabilite lui Rassadin Mihai a fost greșit individualizat, deoarece faptele în materialitatea lor și în împrejurările în care au fost

săvârșite, circumstanțele personale ale inculpatului, cât și poziția lui procesuală avută, duc la concluzia că scopurile pedepsei pot fi realizate prin cuantumul pedepsei definitive situat la limita de 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, în conformitate cu art. 72 alin. (3) Cod penal. Suspendarea condiționată a executării pedepsei nu este oportună în speță, deoarece inculpatul pe calea corijării nu s-a pus și activitatea infracțională pentru el a devenit o îndeletnicire, la moment el nefiind implicat în vreo activitate stabilă și utilă societății.

Prin urmare, temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs, din care considerente recursul declarat de către avocatul Coptu Sergiu, fiind vădit neîntemeiat, urmează a fi declarat inadmisibil.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Coptu Sergiu în numele inculpatului Rassadin Mihai împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2013 în cauza penală privindu-l pe **Rassadin Mihai Iurie**, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 ianuarie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae